

Lidia Eberle

Warszawa - Zamek Królewski pod północno-zachodnim narożnikiem Sali Rycerskiej. Strefa X, wykop 1

Informator Archeologiczny : badania 6, 273-274

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ponadto pełniono nadzory archeologiczne przy pracach budowlano-ziemnych, w rejonie zachodniej elewacji Zamku. Wydobyto duże ilości materiału zabytkowego o różnej chronologii.

WARSZAWA-ZAMEK KRÓLEWSKI
pod północno-zachodnim
narożnikiem Sali Rycerskiej
Strefa X, wykop 1

Muzeum Historyczne
m. st. Warszawy

Badania prowadziła mgr Lidia Eberle.
Finansowało Muzeum Historyczne m. st.
Warszawy. Drugi sezon badań. Fosa, kon-
strukcje drewniane-parkan koszowy /XIV w./.
Zabudowa przedwazowska / 1 poł. XVI w./.

Fosa. Odsłonięte w ubiegłym sezonie warstwy drewna w partii północno-zachodniej / dz. VWUT/ znalazły kontynuację w partii centralnej i południowo-wschodniej wykopu. Zostały one zidentyfikowane, jako okładzina zbocza fosy. Fosę założono w naturalnym obniżeniu terenu, odpowiednio uregulowanym przez ścinanie, podsypanie piaskiem z zawartością kulturową i drewnem, obecnie silnie rozłożonym. Fosa funkcjonowała do końca XIV wieku. Teren stopniowo zasypano warstwami śmietnikowymi m. in. w partii południowo-wschodniej wyrównano warstwą polepy. Rysujące się nadal zagłębienie zamknięto parkanem koszowym ustawionym zgodnie z kierunkiem przebiegu skarpy wiałanej. Słupy pionowe parkanu, wpuszczane w belkę / szer. 35 cm, grubość zachowana ok. 8 cm/ przeplecione były grubymi gałęziami. Relikty parkanu odsłonięto na odcinku długości 5,20 m.

Z warstw zasypiskowych fosy wydobyto duże ilości ceramiki późnośredniowiecznej, fragmenty silnie skorodowanych przedmiotów metalowych, kości zwierzęcych, skorup jaj.

Zabudowa przedwazowska. Do zabudowy przedwazowskiej z 1 połowy XVI wieku należą dwie budowle. Z budowli wcześniejszej zachowały się fundamenty dwóch filarów o przekroju ok. 1,60 m usytuowanych na osi północ-południe, w odległości 2 m od siebie. Oba filary zostały zbudowane w wąskim wykopie z gruzu ceglanego, zalanego wapienną zaprawą. W 2 połowie XVI wieku filar pozostał przecięty ścianą nowej budowli / opis w sprawozdaniu z badań 1972 r. stanowisko X, wykop 3./.

Do filaru północnego w 1 połowie XVI wieku dostawiono inną budowlę / zajmującą obecnie centralną partię wykopu/ dotychczas niezidentyfikowaną tzw. "golem".

Filar wykorzystano, jako rodzaj skarpy. Stopa fundamentowa budowli, szerokości około 1,70 m, posadowiona była na skraju byłej fosy: od strony północnej na głębokości 19,40 m nad poziom Wisły, od strony południowej na głębokości 18,50 m. Budowla, w dolnej partii fundamentu rysowała się, jako budynek o ścianie południowej, zewnętrzną założoną na planie wycinka koła od strony wewnętrznej zachowały się kontury prostokątnego pomieszczenia. Dolne partie fundamentu wzniesiono z glazów polnych i grubego gruzu ceglanego, układanych poziomami i zalewanych zaprawą wapienną szarą i żółtawą. Opisanie wyżej fundamenty przecinały warstwy zasypiskowe dawnej fosy. Datowanie obiektów oparto na pomiarach cegły, rodzaju zaprawy, ceramice i stratygrafii warstw kulturowych.

Badania na tym terenie zostały zakończone.

WARSZAWA-TRASA ŁAZIENKOWSKA

Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska

P.P. PKZ Oddział w Warszawie

Badania prowadziła mgr Urszula Perlikowska oraz mgr Jan Michalski. Finansowała Dyrekcja Budowy Trasy Mostowej "Łazienkowskiej". Pierwszy sezon badań XIII-XVI w.

Badania miały charakter ratowniczy, związany z zagrożeniem obiektu przez budowę Trasy Mostowej "Łazienkowskiej" i stanowiły kontynuację badań z roku 1968. Celem badań były poszukiwania wczesnośredniowiecznego Jazdowa. Wykop z 1968 roku był prostopadły do skarpy ujazdowskiej, na osi wschód-zachód i wytyczony w połowie odcinka między dzisiejszymi pozostałościami Zamku Ujazdowskiego, a punktem gdzie lokalizowano dwór Ujazdowski. W bieżącym sezonie nastąpiło poszerzenie wykopu z 1968 r. w kierunku północnym.

Fundamenty XIX-wiecznych budynków koszarowych zniszczyły w części wykopu do samego calca wcześniejsze warstwy kulturowe. Częściowo nienaruszona okazała się warstwa ciemnobrunatnego humusu, która sprawiała wrażenie gleby uprawnej. W warstwie tej wystąpiły jedynie ułamki naczyń glinianych reprezentujących okazy szare, siwe i ceglaste, toczone i dobrze wypalone. Warstwa ta powstała prawdopodobnie na skutek użytkowania tego odcinka Jazdowa do celów uprawy rolnej lub ogrodowej na przełomie XV i XVI wieku. Uchwycono trzy zarysy jam, w których wystąpił jednolity materiał zabytkowy / ceramika, kości / datowany wstępnie na XIII-XIV w. W północnym profilu wykopu uchwycono zarysy jamy nr 4, której materiał można wstępnie datować na XII-XIII wiek. Z warstwy ciemnobrunatnego